

תִּימַאטָאן

בטאון אַילעם - אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

שנה א' - מס' 3 - מחיר 2 ש"ח (לחברים חינם)

איל"ת היא אגודה עצמאית שמטרתה להפיץ ולטפח את האיסוף הכולאי התימאטי, תוך יצירת קשר וסיוע הדדי באיסוף, מחקר כולאי והצגה בתערוכות. העמותה חברה בהתאחדות כולאי ישראל ופועלת למען שילוב אספני ישראל בפעילות האיסוף התימאטי הבינלאומי.

הוועד הזמני והפעילים:

מנחם לדור, ת.ד. 23477, י-ס 91234. יו"ר, מתאם פעילויות מיוחדות.
נחום שרשבסקי, ת.ד. 3542, חיפה 31034. מזכיר ועורך בטאון אנגלי.
שלום ברגר, ת.ד. 78, קרית-ביאליק 27100. גזכר.
טיבי יניב, ת.ד. 2232 בת-ים 59121. (טל: 5510403). עורך "תימאטון".
משה רימר, ת.ד. 215, בת-ים 59101. עורך משנה "תימאטון".
מכאל הירשפלד, עציון 14, נתניה 42241.

למי לכתוב:

- מאמרים, מודעות חילופין בעברית, שירותי סיפריה, כתובות של חברים
פוטנציאליים למשלוח בטאון לדוגמה וטופס הצטרפות - לעורך.
- מודעות חילופין באנגלית לבטאון חו"ל, תקון פרטים אישיים, בירור
מעמד חברות - למזכיר.
- הצעות לפעילויות מיוחדות - ליו"ר.

תוכן העיניינים

3 - 2	דבר העורך והודעות על מפגשים
6 - 4	יחסי ישראל-ערב - אליעזר שרף
11 - 7	תקציר הסמינר בנושא כולאות תימאטית - טיבי יניב
13 - 12	הכנת תוכנית לאוסף תימאטי - מנחם לדור
16 - 15	מדריך לנושא: חלל - טיבי יניב
17	תימאטיקה במכירות פומביות
18	מכתבים למערכת
19	חברים חדשים
20	מן המדף

יום הכולאות והכנס הרביעי של כולאי ישראל

ביום שלישי 18 דצמבר 1990 יתקיים במלון דן פנורמה בתל אביב, הכנס הרביעי של כולאי ישראל. הכנס, המאורגן ע"י התאחדות כולאי ישראל, יתחיל בשעה 9:30 בבוקר וימשך עד שעות אחה"צ המאוחרות.

כתוכנית:

- טכס פתיחת יום הכולאות.
- סמינר בנושא התימאטיקה ותולדות הדואר.
- דיון על צורת אירגון התאחדות כולאי ישראל.
- בחירת "כול השנה" ע"י משתתפי הכנס.
- הענקת התואר "כולאי השנה" ו "הכולאי הצעיר המצטיין".
- למשתתפי הכנס יחולק שי והם יהיו אורחי ההתאחדות בארוחת הצהרים.
- ההרשמה לכנס תתבצע דרך האגודות ותסתיים בתאריך 1.12.90.
- המעוניינים להשתתף בכנס כולאי ישראל מתבקשים להודיע בכתב לעורך לא יאוחר מתאריך 27.11.90.
- לחשומת ליבכם! עלות הארוח משולמת מראש עבור הנירשמים לכנס. אנא הרשמו רק אם בכוונתכם להשתתף בכנס.

מערכת התימאטאון מצטערת על איכות ההדפסה של בטאון מספר 2 ובמיוחד על כך שעמוד הפרסומת יצא מטושטש לחלוטין (כספו של המפרסם הוחזר לו כמוכן). אנו מקווים שהתגברנו על הבעיה, אך נשמח לקבל סיוע בהתנדבות להדפסה זולה וטובה.

חלק ניכר מבטאון זה הוקדש לנושא הכנת תצוגה תימאטית והערכתה. בבטאון הבא נעסוק במגוון החומר הבולאי, בהערכת חומר זה והידע הבולאי. (המשך הסימפוזיון של ד"ר ברגמן).

כמו כן נביא תמצית מדברי מר בלאו שימסרו בפגישה שתיערך ב-27 נוב' 90. אני משוכנע שדבריו יהיו מעניינים וחשובים במיוחד לאספנים שהצטרפו לאגודתנו בחודש האחרון (רובם אינם מציגים). אני גם מקוה להביא בבטאון הבא יותר חומר חשוב מאוד לשיפור תוכן העיתון שהחברים יכתבו מאמרים המביאים תוכניות אוספים, מתארים חומר בולאי נדיר ומעניין במיוחד מאוספיהם ומאמרים הכוללים ביבליוגרפיות. אני מבקש ומצפה לקבל מהחברים המומחים לנושאים השונים, דפי מדריך ע"פ הדוגמה המתפרסמת בגליון זה. אנא כיתבו אלי ותסייעו למערכת לגבש בטאון הגזור לצורכיכם. ללא הערותיכם קשה לקלוע לרצונות.

חדושי על בולים. חשוב מאוד לשיפור תוכן העיתון שהחברים יכתבו מאמרים המביאים תוכניות אוספים, מתארים חומר בולאי נדיר ומעניין במיוחד מאוספיהם ומאמרים הכוללים ביבליוגרפיות. אני מבקש ומצפה לקבל מהחברים המומחים לנושאים השונים, דפי מדריך ע"פ הדוגמה המתפרסמת בגליון זה. אנא כיתבו אלי ותסייעו למערכת לגבש בטאון הגזור לצורכיכם. ללא הערותיכם קשה לקלוע לרצונות.

איל"ת בתערוכת ב"ש 90: התערוכה אורגנה להפליא וזכתה למבקרים רבים בכל ימות החג. מבין כ-120 אוספים שבתחרות, כ-70 היו אוספים תימאטיים (כולל נוער). אין ספק כי התערוכה הייתה קודם כל חגיגת התימאטיקה. גם סימפוזיון האיסוף התימאטי משך קהל רב ואילו כינוס היסוד של איל"ת משך פחות (כמעט ולא הגיע קהל חדש שביקש להרשם לאגודה, ובנוסף - כמעט כל החברים שנכחו באו מקרב המציגים). כיוון שטרם הסתיימו הליכי הרישום הפורמליים של איל"ת אצל רשם העמותות, לא נערכו בחירות לוועד האגודה - אך אושר ללא התנגדות שהפעילים הנוכחיים ימשיכו בניהול ענייני האגודה עד לבחירות ע"פ התקנון שיערכו בהזדמנות הקרובה. בכנס היסוד דווח גם על המצב הכספי, על עריכת מספר דפים באנגלית לקשר עם אגודות בחו"ל, על הצלחת שירותי הסיפריה עד כה ועל הבקשה שהוגשה להתקבל כאגודה מסונפת לאגודה התימאטית האמריקאית הגדולה A.T.A.

כל השופטים התימאטיים בארץ כיבדו את הכינוס בנוכחותם. בשמם ובגיבוי התאחדות בולאי ישראל הובטח שחברי אגודתנו, מציגים והרוצים להציג בעתיד, יקבלו כל סיוע הנדרש מצד השופטים גם בין התערוכות. מתכונת קבלת הסיוע תסוכס ע"י איל"ת עם השופטים וההתאחדות בקרוב.

מפגש חברים במועדון עמותת ת"א

פגישה של חברי איל"ת תיערך ביום ג', 27 נובמבר 1990, בין השעות 17:00 - 20:00. הפגישה תתקיים באולם שכרוך הס 16 בתל אביב (ליד רחוב אלנבי). האולם הושאל לנו באדיבות עמותת ת"א ואנו מודים לה על כך.

בתוכנית:

- היכרות בין חברי איל"ת.
- הרצאת חברינו לביא בלאו - "כיצד משיגים חומר בולאי תימאטי".
- חילופין מעטפות וחומות זיכרון בין החברים. (הפעם ללא בולים בבקשה).

לא מתוכננת פעילות פורמלית כגון בחירות וכדומה. תתקבלנה ברצון רב תרומות של קטלוגים ופרסומים בולאיים לסיפריה, לצורך השאלה לחברים.

מוזמנים חברים מכל הארץ

יחסי ישראל - ערב - אליעזר שרף

"מגבול מזרח שטפה עמון, מגבול דרום עלתה מצרים, ארם וצור, בקול המון, סגרו את מעגל הציד". כך, כציטטה משירו של נתן אלתרמן, פותח האוסף שלי - כאשר מתחת לכל שורה נמצא דף של כולי כיבוש או מס דואר מלחמתי של הארצות הרלוונטיות.

כולי כיבוש של מצרים וירדן

האוסף שלי התחיל כנספח קטן לאלבום כולי ישראל - אך הוא גדל ותפח במהרה בזכות שפע החומר שיצא ממכבשי הדפוס הערביים. היום הוא ממלא אלבום גדול בזכות עצמו. מסתבר כי גם אוהדי כולים מובהקים בינינו אינם מודעים לזרם האדיר של תעמולה עויינת זו.

הנפקת כולי התעמולה העויינת התחילה בשנות החמישים עם פרסום כולי הפליטים: הערבים למדו כי את סיבלם - האמיתי מאוד כשלעצמו - של הפליטים ניתן להפוך להון פוליטי.

אחת הסדרות הגדולות ביותר שהוצאו אי פעם - 60 כולים! - הנפיקה ירדן תחת הכותרת "טרגדיה בארץ הקודש". הכולים מדגישים, כי הפליטים לא ברחו מרצונם, כי הם אולצו לכך על ידי מעשי הרצח וההרס של היהודים. מראים כאן כנסיות שנפגעו, בתי חולים מפוצצים ובתי ספר הרוסים כיד הדמיון המזרחי.

"טרגדיה בארץ הקודש"

פליטים

צריך לעמוד כאן על עובדה מעניינת: מאז יצאו הבולים הראשונים, ראו השילטונות בהם אמצעי תעמולה יעיל. אבל הייתה זו תמיד תעמולה "חיובית": שבחים למלך, פרסום השגיו של המשטר, יפי נוף הארץ (שויץ התמחתה בזה) או סתם טפיחה עצמית על השכם. הערבים היכניסו מימד חדש: תעמולה "שלילית" גנאי ונאצה המכוונים נגד האוייב. אפילו הנאצים לא עשו זאת.

זמן מה לאחר תבוסת תש"ח - וכתוצאה ממנה - התחוללו בכמה מדינות ערביות הפיכות צבאיות. עמהן בא קו תעמולה חדש: הכשלוך נכע מרקבונם של המשטרים הישנים, עתה - תחת הנהגה חדשה ונועזת - תצעד האומה הערבית מן ההשפלה אל הניצחון. לכאורה - תעמולה חיובית - אלמלא הייתה מודגשת גם כאן המטרה: השמדתה של ישראל. אופייני הוא בול הטיל של קע"ם: הישג טכני כביכול, אבל מודגש כי יעד הטילים הוא ישראל, ולא במקרה צויר על הבול גם סמל האטום.

לאחר מלחמת ששת הימים הופיע שוב גל של בולים אשר תקפו את ישראל וניסו להפשעם רבים בספור. מיום שהכריז צה"ל "הר הבית בידינו" הפך המקום לסמל עבור כל הערבים. כפת הסלע התנוססה על אין ספור בולים, וגם ארצות מוסלמיות לא ערביות וסתם ידידות מן העולם השלישי הצטרפו להפגנה.

בולי כפת הסלע

בול האטום

כינתיים ספקו המאורעות שפע של הזדמנויות להוצאת בולי שיטנה נגד ישראל. אפשר לאזכר את דיר יאסין, להאשים את ישראל בגרימת השריפה במסגד אל אקצה, להודיע לעולם כי טבח סברה ושאתילה בוצע כולו ע"י ישראלים. הסורים לא נלאים מלספר לעולם על הריסת העיר קוניטרה.

דיר יאסין

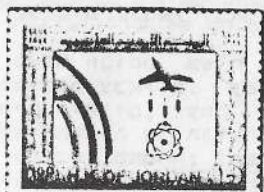

השריפה באל אקצה

הריסת קוניטרה

מענינים במיוחד הכולים המוקדשים ל "כל פשעי חיל האוויר הישראלי". חיל זה הוא כוראי היחיד בעולם אשר מעלליו זוכים לכיסוי בולאי מצד האויב: ההפצות בעומק מצרים, הפלת המטוס הלובי והריסת הכור האטומי של עיראק.

הריסת הכור האטומי

הפצצות בעומק מצרים

התפתחות נוספת בעקבות מלחמת ששת הימים. בהיות הצבאות הסדירים מובסים וחסרי ישע, באו אירגוני הטרור למלא את מקומם. חלחלה של ממש מעוררים אותם בולים ערביים - ולאחרונה אירניים - המשבחים ומהללים את הטרור. מדהימים במיוחד הכולים המראים קלאשניקוב משולב עם עלה זית או יונת שלום. כעד עצמם מדברים "בולי" ארגוני הטרור עצמם. מובאים כאן שניים שהוציא אירגונו של ג'ורג' חבש: אחד מראה אישה רוקדת על גויית חיל ישראל הרוג והשני מראה מטוס חטוף עולה באש. לאלה מתוספים לאחרונה בולי האינתיפדה המשבחים את גדולת זורקי האבנים.

"בולים" של אנשי ג'ורג' חבש

בול אינתיפדה

למרות כל החומר המדכא הזה, ניסיתי לסיים את האוסף בנימה יותר אופטימית. הפרק האחרון נקרא "ארוכה הדרך לשלום", והוא מתעד את מלחמת יום כפור וכל אשר בא בעקבותיה. מצרים הוציאה הרבה בולים הקשורים בנושא, וכל שנה, לקראת השישה באוקטובר, יוצא בול נוסף. יש גם כיסוי בולאי ישראלי, בין היתר גם "מעטפות היום האחרון" לפני פינוי מקומות בסניף, ואפילו מכתב שאני שלחתי הביתה מטיוול במצרים.

אבל השלום עדיין אינו נחלת הכלל באזורנו הסוער ואני נאלץ לסיים בהצגת אחד המוצגים הטריים ביותר באוסף: הטילים העיראקיים, הנימצאים במרכז התעניינותנו היום.

וטיולי המלחמה

בול השלום

מלחמת יוה"כ

הסמינר שערכנו במסגרת תערוכת באר שבע זכה להתעניינות רבה. את דברי ד"ר מנפרד ברגמן, שהגיע במיוחד משוויצריה רק ליום אחד, שמעו כ-60 איש, ובמספר קטעים מהדיון התפתח ויכוח עירני במיוחד. באופן טיבעי רוב המשתתפים היו מציגים (הסמינר התקיים ביום חלוקת הפרסים). יש להניח כי עבור חלקם לא היו בדברים שנאמרו משום חידוש גדול, אך סבורני שאפילו אספנים מתקדמים ביותר יכלו ללמוד מהערות ד"ר ברגמן בעת הביקור ליד מספר מוצגים או בעת הצגת הדפים הניכחים מאוספו - "פוליטיקה ואולימפיקאות".

להלן תקציר המתבסס על שקפים שהשאיר לנו ד"ר ברגמן. מומלץ לקרוא את התקציר ביחד עם המסמך "קווים מנחים לתקינות ולהערכת תצוגות תימאטית"

מהות האיסוף התימאטי

איסוף תימאטי הוא אוסף המפתח נושא והכולל חומר בולאי (=דוארי) בלי הגבלות. ההבדל העיקרי בין האיסוף התימאטי לבין יתר סוגי האיסוף (המסורתי, דואר אור, היסטוריה דוארית, כלילים, אסטרופילטליה, גלויות מירב) טמון בשימוש בחומר הבולאי: - הוגש הינו על נושא/תוכן הפריט - מה הוא מייצג. את הנושא ניתן לבחור באופן חופשי ע"פ תוכן הפריט או ע"פ המטרה המיוחדת של הוצאת החומר הבולאי (לכבוד אולימפיקאות, אירגונים בינלאומיים וכדומה). בעבר היו קיימים שני סוגים של איסוף תימאטי - לפי תוכן החומר הבולאי ולפי מטרת ההוצאה (סוג זה כונה "איסוף תיעודי"). הסוג התיעודי התפרש בהרכבה מקרים שלא בהתאם לכוונות המקוריות, וגרס לבילכול. מסיבה זאת ומשיקולים של אחדות כללי השיפוט, בוטלה המחלקה הזאת וכיום קיימת רק מחלקה אחת לתימאטיקה.

המחלקה התימאטית אינה מכירה בגבולות גיאוגרפיים, בהגבלות זמן או בהגבלות של שימוש בחומר בולאי. היא דורשת הכרה מפורטת של הנושא עצמו, של החומר הבולאי ושל הכולאות על כל ענפיה. עדיין רווחות דעות שגויות על מהות האיסוף התימאטי, גם בקרב האספנים עצמם. ע"מ להעמיד דברים על דיוקם נסכם:

התימאטיקה הינה

1. ותיקה - התחילה עם הופעת הבולים הראשונים עם נושאים (ראשי מדינות).
2. מפתחת נושא.
3. מציגה נושא בעזרת חומר בולאי.
4. חסרת מגבלות גיאוגרפיות, מגבלות זמן או מגבלות על סוג החומר הבולאי.
5. מספרת סיפור על נושא. ואינה מסתפקת בתיעוד המאורעות.
6. מחייבת היכרות מעמיקה של הנושא ושל החומר הבולאי.
7. עבור כל סוגי הכיס, לעני ולעשיר. (בניגוד לדעה הרואה בכולאות תימאטית בריחה מההוצאות הכרוכות ברכישת אוסף מסורתי).

על מנת לחדד את ההבדל בין אוסף תימאטי לבין אוסף של תולדות הדואר נציג תוכנית אפשרית לאוסף הסוקר את "מלחמת 1870-71".

1. תוכנית תימאטית

2. תולדות הדואר

א. הסכיבה הפוליטית באירופה.	א. התקדמות הצבא הגרמני-דאר צבאי
ב. הנסיכויות הגרמניות.	ב. דואר צבאי צרפתי.
ג. ביסמארק ותוכניותיו.	ג. "פרפרי" מץ.
ד. נפוליאון השלישי.	ד. הכדורים הפורחים של פאריס.
ה. ניגודי האינטרסים.	ה. דואר המצור על פאריס.
ו. המלחמה פורצת.	ו. הוצאת בורדו.
ז. הצבא הגרמני (התקדמות).	ז. אלזס - לורייין.
ח. הצבא הצרפתי (בנסיגה).	ח. הדואר הדיפלומטי האמריקאי.
ט. תבוסת הצבא הצרפתי.	ט. בלפור והמחנות בשוויץ.
י. המצור על מץ.	י. Les Boules de Moulines
יא. המצור על פאריס.	
יב. ממשל בורדו.	
יג. שביחת הנשק.	
יד. הקומונה הפריזאית.	
טו. הסכם השלום.	
טז. תוצאות המלחמה.	
יז. הרפובליקה.	
יח. גרמניה מתאחדת.	
יט. הצלב האדום.	
כ. מעורבות יתר ארצות אירופה.	
כא. מחנות הפליטים בשוויץ.	

החומר שיופיע כשתי התצוגות שונה. בתצוגה התימאטית יש לעשות שימוש בכל חומר בולאי אפשרי החל בפריטים מקוריים מתקופת המלחמה וכלה בחומר מודרני. למעשה יש לנצל לצורך תצוגה תימאטית את כל החומר הבולאי שהונפק משנת 1870 ועד היום. באוסף של תולדות הדואר יש להשתמש רק בחומר בולאי שהונפק בתקופה אותה מתארת התצוגה.

הבדל נוסף טמון בהיקף התצוגה. אוסף תימאטי חייב להתייחס לכלל הסעיפים שנרשמו בתוכנית ולכסות את כל ההיבטים של המלחמה. אוסף של תולדות הדואר לעומת זאת, יכול בהחלט להתמקד רק באחד הסעיפים שצויינו.

ד"ר ברגמן ציין כי בקרב אספנים תימאטיים נפוצה הבעיה של הגבלת החומר המוצג ע"י האספן ככונה תחילה, ומתוך שיקולים החורגים ממסגרת התצוגה הבולאית. הוא סיפר לדוגמה על אספן נושא "יין" (דוקא אספן מתקדם), שנמנע עקב ידיעותיו הפוליטיות מלהציג חומר מזרח אירופאי. סיפור היין אינו שלם בלי יין הטוקאי ההונגרי, למשל, והמדליה שהוענקה לו ע"י חבר השופטים שיקפה חוסר שלמות.

להציג או לא להציג - זאת השאלה

נושא נוסף שהועלה במסגרת הסמינר הייתה השאלה מתי כדאי להתחיל ולהציג אוסף בולים תימאטי בתערוכה. ד"ר ברגמן העלה את השאלה וציין כי בשוויצריה כ- 50000 אספנים מאורגנים, מתוכם רק כאחוז אחד מציג ברמה הלאומית ואולי כחצי אחוז מציג בתערוכות בינלאומיות. היחס הזה קיים גם בקרב האספנים התימאטיים. זאת כאשר ידוע כי בישראל ממחרים אספנים תימאטיים להשתתף בתערוכות אף שטרם הספיקו ללמוד את הבולאות הכללית וטרם השיגו חומר בולאי מספיק חשוב ומיוחד למטרת תצוגה. ד"ר ברגמן מיעץ לאספן מבוגר שיאסוף את הנושא שלו לפחות 7 - 10 שנים לפני שהוא מציג לראשונה וללמוד קודם מצפיה בתערוכות. לדעת ד"ר ברגמן, בעיית המציג התימאטי הישראלי אינה אלא חוסר סבלנות וחוסר הכנה יסודית.

המבקש לזכות במדליה גבוהה בתערוכה לאומית, חייב לדאוג לכך שיהיה ברשותו חומר בולאי מספיק ע"מ שיוכל לבקור מתוכו את המיטב לצורך התצוגה. היחס הסביר, בין היקף החומר המוצג לבין זה שנותר בבית, צריך להיות בסדר גודל של 4:1 או אפילו 5:1. יש לשאוף לשמירת יחס זה, כאשר אוספים נושא חדש יחסית, ולהרחיב את הגדרת הנושא כך שיכלול חומר בהיקף מספיק. לדעת ד"ר ברגמן עלות רכישת אוסף סביר היא מסדר גודל של עשרת אלפים דולר לתקופה של כ-10 שנים.

משתתפי הסימפוזיון ציינו כי בארץ מצויים רק כ-600 אספנים מאורגנים וכי בארץ מתקיימת תערוכה רק אחת לשנה-שנתיים ולפיכך קשה להשוות בין הנסיכות בארץ לאלו שבאירופה. למרות זאת, השאלה, האם לא היו בתערוכה באר שבע 90 יותר מידי תצוגות תימאטיות ברמה התחלתית, נשארה תלויה באויר. מה דעת הקוראים שורות אלו?

כיצד מכינים תצוגה - כללי

עצם רוח הכולאות התימאטית מחייבת שימוש מאוזן ואופטימלי בהיבטים התימאטיים והכולאיים של החומר. התצוגה צריכה לכלול את ההיקף הגדול ביותר האפשרי של פריטים מתאימים, תוך התחשבות גם ביכולת שילובם בנושא הניבחר וגם בחשיבותם הכולאית.

- בחירת הפריטים לתצוגה תעשה ע"פ אחת מהגישות הבאות:
1. התצוגה תיצור פנורמה שלמה ורחבה של הנושא הנבחר.
 2. התצוגה תטפל לעומק בחלקים ספציפיים מהאוסף מכלי לאחד את רוח הנושא.
- בכל מקרה חייבים לשמר את דרך הגישה שנבחרה לאורך כל התצוגה.
- דוגמא לאפשרויות תצוגה בדרך גישה רחבה מול דרך גישה ממוקדת:

<u>פנורמה</u>	<u>בחירה ספציפית</u>
תחבורה	מסילות ברזל
בוטאניקה	העצים
בעלי החיים	הכלב
האומנויות	המוזיקה
המוזיקה	המוזיקה באירופה
האופניים	טור-דה-פרנס
רפואה	רפואת העיניים

מרכיבי התצוגה

- התקנות להערכת תצוגות משתמשות במונחים דומים לכל סוגי התצוגות, תוך התאמה לקטגוריות השונות. במקרה של הסוג התימאטי:
- "הצגת האוסף" הפכה ל "תוכנית והיקף".
 - "חשיבות האוסף" הפכה ל "פיתוח הנושא".
 - "ידע ומחקר" לא השתנה.
 - "מצב שימור החומר" הינו "מצב ואיכות".
 - "רמת הנדירות" היא "נדירות".
 - "ביצוע" הוא "מראה כללי".

משך כל מהלך הכנת התצוגה, חשוב שהמציג יתן דעתו לערך היחסי של כל קריטריון, ויתחשב בכך בעת בחירת החומר שיוצג. להלן הניקוד באחוזים:

הסעיף	הניקוד
טיפול (תכנית-20, היקף-5)	25
פיתוח הנושא	25
ידע כולאי	20
מצב ונדירות	25
מראה כללי	5

התוכנית

הערות כלליות:

- התוכנית מראה/מוכיחה תפישה ברורה של הנושא.
- הכותרת והתוכנית יוצרות ביחד מהות אחת, המשקפת את התכונות המיוחדות של הנושא שנבחר.
- התוכנית צריכה להגדיר את המבנה של האוסף ושל התצוגה (המהווה חלק מהאוסף) באמצעות חלוקה הגיונית לפרקים עקריים ולתתי פרקים. חייבת להיות התאמה מלאה בין התוכנית לכותרת.
- התוכנית הינה יותר מאשר סתם רשימה. היא צריכה גם לפרט את היחסים הישירים והעקיפים, ההשלכות והאיפיונים המיוחדים של הנושא. היא צריכה לכסות את הטווח הרחב ביותר האפשרי של הנושא. יש להמנע מהגבלות או מהתמקדות התוכנית בארץ אחת או מספר ארצות, ככל שהנושא מתיר.

איפיוני התוכנית:

- מהווה בחירה חופשית - מחקר של נושא או הצגת תיזה. אמורה להיות מקורית משמע להפגין יצירתיות של האספן.
- חלקי התוכנית מאורגנים ע"פ האפשרויות הבאות:
 - א. סדר כרונולוגי (הסטוריה, התפתחות טכנולוגית).
 - ב. סדר המוכתב ע"י הנושא (מיון מדעי, מיון סיסטמטי).
 - ג. חלוקה בקריטריון אחר (לדוגמה: חשיבות).
- סידור הפרקים ותתי הפרקים באופן הגיוני, כגון המנעות מפרקים גרושים מידי.
- התוכנית צריכה להיות נכונה, מאוזנת וכנויה היטב. נכונה - משמע מדויקת, אמינה מבחינה מדעית ומדוקדקת. מאוזנת - משמע שהפרקים השונים הינם בעלי חשיבות דומה בהתחשב במשמעותם התימאטית ובחומר הקיים. בנויים היטב - משמע נתמכים אהדדי.
- אין מקום לחלוקות כגון "שונות", "נספחים" וכדומה. יש להמנע מתת חלוקות לפי ארצות, תאריכי הוצאה, סוג החומר הכולאי או מטרת ההוצאה.
- יש להמנע מתתי חלוקות מרובים מידי (למשל 1.2.3.4.1).
- לבסוף, התוכנית צריכה להתאים לתצוגה והסעיף המתאים יופיע בכל אחד מדפי התצוגה.

התוכנית - סיכום (סה"כ 20 אחוז מהציון הכללי)

התוכנית צריכה	חלק יחסי	התוכנית לא צריכה
להתאים לכותרת	10	לכלול פרקים שלא מכוסים ע"י הכותרת
להגדיר את מבנה האוסף, ולפרט את היחסים הפנימיים	20	להיות סתם רשימה
להיות תימאטית	30	לכלול פרקים כגון "שונות", "נספחים", "חותמות" וכו'
לכלול פרקים ברורים, שלמים	20	לכלול תתי פרקים לפי ארצות או תאריכי הופעה
להיות נכונה, מדויקת, ניתנת לאימות	10	לכלול טעויות היסטוריות או מדעיות
להיות מאוזנת: אותה חשיבות לפרקים השונים	10	לתת חשיבות יתר לפרק מסוים
	100	

דגש רב הושם על האפשרות להשגת מקוריות ויצירתיות בבניה התוכנית. ד"ר ברגמן ממליץ להשתמש בכותרות בעלות מימד אישי: לא "המחשב" אלא "אני המחשב" ובהתאם לבנות את התוכנית בגוף ראשון. כותרות מסוג זה מאפשרות פיתוח נוסף, יחודי לכל מציג, ומדרבנות לחשיבה נוספת ולבנית תוכנית מקורית.

עד כאן כאשר לכותרת ולתוכנית. המשך הדברים יובא בתימאטאון מספר 4.

בעיירה קלנדה שבספרד נהוגה מסורת בת מאות שנים לפיה מתאספים כל תושבי העיירה ביום שישי שלפני הפסחא ומצהרי היום, שזוהי שעת צליבתו של ישו ע"פ המסורת, מכים כולם בתופים, סירים, ובכל כלי הקשה שהוא במשך 24 שעות ברציפות. חותמת ספרדית שהונפקה בתאריך 29.5.90 מציינת מנהג זה.

בתאריך 27 נובמבר 1990 תנפיק שוודיה ארבעה בולים המוקדשים למקבלי פרס נובל לספרות בשנות ה-50. אחד מהם הוא בוריס לאונידוביץ פסטרכנק - משורר וסופר רוסי יהודי. פרסומו העיקרי בא לו בזכות סיפרו "ד"ר ז'יוואגו" שאף היקנה לו את פרס נובל לספרות לשנת 1958. פסילת הספר "ד"ר ז'יוואגו" בכרית המועצות ומסע ההשמצות שנילווה לפסילת אילץ את בוריס פסטרכנק לוותר על הפרס.

בולי הבירה CAPITAL STAMPS

מכירות פומביות Auctions

רח' ב'יהודה 23 ירושלים ת.ד. 3769 JERUSALEM P.O.B. 3769
טל. 02-245623

מקבלים חומר באיכות טובה למכירות הבאות. פרטים ותנאי מכירה לפי דרישה.
קטלוגים חנם לאספנים וקונים רציניים.

נציגים בלעדיים של החברות המובילות בייצור והוצאה לאור של קטלוגים, אלבומים ואבזרי בולים.

* דבז - יצרני אלבומים ואבזרים לאספנים -
באיכות גבוהה ובמחירים סבירים.

* מיכל - החברה המובילה בשוק לקטלוגים -
הנמכרים ביותר בישראל ובאירופה.

* סטנלי גיבונס - החברה הגדולה וחזקה באנגליה,
יצרני אלבומים, קטלוגים ואבזרים.

הכנת תוכנית לאוסף תימאטי - מנחם דור

שורות אלו יתארו את ניסיוני בהכנת תוכנית חדשה לאוסף שלי ותהליך התפתחות התוכנית. הכנת תוכנית נכונה לאוסף היא תהליך לא קל, אך חשיבותה ככך שהיא תקפיץ מיד את רמת האוסף, הן מבחינת המכנה, הן מבחינת התצוגה והן מבחינת ידע האספן איזה חומר לאסוף.

האוסף מוצג כבר כ-10 שנים במתכונת זו או אחרת. לפני השינויים שיתוארו בהמשך, בעצם לאוסף לא הייתה תוכנית מובנת. האוסף היה מאורגן בעיקר לפי חוש מקצועי ואינטואיציה. היה בו פרק ראשון על התפתחות אמצעי המיחשוב, היה פרק על טכנולוגיה והיה פרק על ישומים. לא הייתה הפרדה ברורה בין שני הפרקים האחרונים. יתר על כן, מבחינת ההצגה, הפרקים לא היו מסופרים, לא כל שכן תתי הפרקים, מכאן גם שהדברים הוצגו ברצף בלתי ברור וללא חוט שידרה.

התהליך החל אחרי תערוכת "עצמאות 40" בכך שיצרתי קשר עם אחד מהשופטים התימאטיים המובילים בעולם - קשר שהחל עוד קודם לכן מפני שגם הוא אוסף את נושא המחשבים. שלחתי לו צילום של האוסף, ואחרי לא מעט זמן קיבלתי תשובה שבין היתר נתנה מספר רעיונות כיצד לבנות את האוסף והתצוגה בצורה הטובה ביותר.

התחלתי בבניית תוכנית חדשה לאוסף. ראשית, הגדרתי ארבעה פרקים עיקריים לאוסף:

1. ההיסטוריה של החישוב ואמצעי המחשוב (עד אמצע המאה ה-20)
2. הטכנולוגיה.
3. יישומים ושימושים.
4. תעשית המחשבים.

כעת היה צורך לבצע חלוקת משנה של פרקים אלו לסעיפים ולתתי סעיפים. בנוסף היה צורך לקחת את כל החומר הכולאי (זה שיש לי וזה שידוע לי שקיים אך עדיין אין לי) ולשייך כל כול, מעטפה וחומתת לקטגוריה המתאימה. במקביל הכנתי חלוקה מעודכנת מאוד של הפרקים הנ"ל, ואתן כאן פירוט של שני פרקים בלבד:

1. הפרק הראשון מתייחס להיסטוריה של אמצעי המיחשוב:

- א. ראשוני אמצעי החישוב (אצבעות, חשבוניה וכו').
- ב. מכשירי החישוב הראשונים (קפלי, גלילאו, פסקל, לייבניץ, סרגל חישוב וכו').
- ג. המאה ה-19 (עם פירוט משנה).
- ד. המחצית הראשונה של המאה ה-20 (עם פירוט כמובן).

2. הפרק של שימושים ויישומים קיבל את החלוקה הבאה:

- א. עיבוד טקסט (ארכיונים, עתונות, ספריות, בתי משפט וכו').
- ב. המגזר הציבורי (דואר - עם חלוקת משנה לכנק הדואר, דואר אלקטרוני, מיון דואר ועיצוב בולים - וכן משטרה וצבא).
- ג. חינוך (בחלוקה לגני ילדים, ב"ס יסודיים ותיכונים, אקדמיה, חינוך טכנולוגי).
- ד. מגזר השירותים (תחבורה, תקשורת, מסחר, כספים - בנקאות, בורסה, חשבונאות, ביקורת).
- ה. מדע (כללי, מדעים מדויקים, הנדסה, רפואה וכו').
- ו. יישומים ביתיים.
- ז. אומנויות.

תת הסעיף האחרון הוא דוגמה לצורך של קטגוריה נוסמת ומתפתחת כל הזמן. הגיע לידי כול הונגרי על אנימציה ממוחשבת (קולנוע), והיה צורך לקטלג אותו והדבר הנכון היה לפתוח סעיף חדש.

כתערוכה בחו"ל שהשתתפתי בה לאחרונה קיבל האוסף בסעיף ההערכה - תוכנית וגודל - 20 נקודות מתוך 25 אפשריות (20 לתוכנית, 5 לגודל). בהנחה שירדו כמה נקודות על גודל האוסף (4 מסגרות בלבד), המסקנה היא שהתכנית בנויה נכון.

כניה מפורטת כזו של התכנית נתנה תוצר נוסף. ניתן היה לראות מה חסר ובאיזה תחומים חשובים צריך לחפש חומר. גם לכך יש חשיבות רבה.

כעת, אחרי תערוכת באר שבע, ברור לי שצריך לפתח את התוכנית (והחומר) בכמה כיוונים נוספים. לדוגמה:

1. יוכנס (בפרק הראשון על היסטוריה), כסעיף ראשון, מדוע בכלל צריך לעשות חשבון. זה יתחיל אולי מזה שכבר בפרק א' בספר בראשית סופרים את הימים. (שימו לב - האדם נוצר רק ביום השישי ועוד לפני שנוצר ידעו לספור עד שש). יש לחפש גם חומר בולאי על מסחר, מדע, חישובי זמן וכו' בתקופות קדומות, ויש לחפש אולי גם בולים בנושא ארכאולוגיה שיכולים להתקשר לנושא.

2. ממאמר שקראתי לאחרונה עלה בדעתי שספרות (1,2,3,...) הן בעצם אמצעי חישוב בסיסי (מרוב שאנו משתמשים בהן אנו שוכחים את מהותן). לכן יוכנס סעיף שיראה בולים בהם מופיעות ספרות (כחלק מתוכן הכול ולא רק בציון הערך הנקוב או הסיכה להנפקה). יוכנסו בולים המראים ספרות בשיטות כתיב שונות (אלו המקובלות עלינו, ערבית, לטינית, סינית וכו') ואם אפשר גם התפתחות שלהם.

3. ליד כל אחד מהאישים בפרק על ההיסטוריה (קפֶּלֶר, גלילאו, פסקל, לייבניץ וכו') אנסה להכניס בול או שניים שיסבירו מהן הכעיות המדעיות וההישגים המדעיים שהביאו לצורך בפיתוח אמצעי המיחשוב. לדוגמה: גלילאו פיתח מכשיר חישוב בסיסי לא לשם חישובים אסטרונומיים אלא לשם חישובי כמויות חומרי נפץ וטווחים בתותחנות של אותם ימים.

שינויים נוספים יהיו ככל הנראה גם בפרקים האחרים.

הפרק השלישי, על שימושים ויישומים, יכול להראות לאספנים אחרים, שבאוסף שלהם צריך אולי להכניס סעיף על השימוש במחשב באותו תחום.

והערה אחרונה: אשמח לשמוע מחברים היכולים לסייע בחומר בולאי לסעיפים החדשים שאני מתכנן. (מנחם לדור ת.ד. 23477 ירושלים).

אליעזר שרף מציע לשנות את שם האגודה לשם עיברי - איל"ן, ומציע גם לוגו מתאים. (כל ההצעות עד כה - מפרי מכחולו. האין עוד חברים בעלי נטיה אומנותית?).

מרכז הבולים

STAMPS CENTRE

תל-אביב, רח' אלנבי 94 Tel-Aviv,
(במרתף - Basement)

ת.ד. 4444 טל. 615755 - 03 Phone 4444 P.O.B.

לאספנים

בולים, מטבעות, ושטרות
מן הארץ ומח"ל

נדירות מחתקופת העותומנית,
תקופת המנדט ותקופת המעבר
גלויות יודאיקה (אישים, מאורעות,
אנטישמיים גיטאות) ותמאטיקה

FOR COLLECTORS

Specialists in Rarities of Palestine
Transitional Period and Israel

מדריך לנושא : חלל - טיכני יניב

- הגדרת הנושא:** בכללי F.I.P. מוגדרת תת מחלקה מיוחדת "אסטרופיזיקה" המקיפה את כל או רק חלק מההיבטים הבאים של חקר החלל ותוכניות החלל:-
- א. אסטרונומיה המתקשרת עם חקר החלל.
 - ב. תולדות חקר החלל.
 - ג. טיסות כדורים פורחים בסטרטוספירה - שקשורות בחקר החלל.
 - ד. דואר באמצעות טילים.
 - ה. חקר כדור הארץ ויתר כוכבי הלכת ע"י חלליות מאוישות ולא מאוישות.
 - ו. העברת חרשות מהזמנים העתיקים ועד לשימוש בלוויינים.

קיום סוג זה של איסוף אינו מוציא מן הכלל איסוף (והצגת) נושא החלל בקטגוריה תימאטית רגילה, עפ"י הכללים של התימאטיקה. ההבדל הוא שבסוג האחרון הגדרת הנושא חופשית הרבה יותר באירגון תוכנית האוסף ובסוג החומר הכולל הנאסף. (חומר באסטרופיזיקה הוא גם מכתב הנושא חותמת בסיסי השיגור, הנחיתה או תחנות המעקב מהתאריכים המתאימים - ואילו בתימאטיקה אין חשיבות לחותמות אלו אלא אם הן כוללות גם טקסט או ציור הנוגעים לנושא. התימאטיקה, בניגוד לאסטרופיזיקה, איננה מתעדת ממש וכרצף היסטורי אלא מספרת סיפור חופשי). לפיכך ניתן, לצורכי מדריך זה, להגדיר את נושא החלל (בתימאטיקה) ככולל גם מדע בידיוני בנושא החלל, אסטרונומיה כללית, "צלחות מעופפות" וקוסמולוגיה. יש לו זיקה גדולה גם לנושאי מטאורולוגיה, טלקומוניקציה, אירגון הבזק הבינלאומי וכדומה.

קטלוגים עיקריים:

1. "Weebau" - הכולל את כולי החלל של העולם עד סוף 1986. 95 אחוז מצולמים עם מספרי קטלוג ומחירים מתאימים של Michel, Yvert ו Scott כמו כן מאות הוצאות מיוחדות, שגיאות דפוס, שולי גליונות ושוללים, צורות מיוחדות וכו'. החומר מאורגן לפי ארצות מנפקות. מהדורת 1988. מחירו כ- 70 דולר.
2. "Lollini" - המוכר, מהדורה חדשה יוצאת בימים אלה, כוללת גם מספרי Yvert. ארגון הקטלוג כפול: ע"פ שיגורים (כולל גם מידע תימאטי) ולפי ארצות מנפיקות. מחיר צפוי כ- 40 דולר. הקטלוג מהווה והצילומים באיכות מעולה, המידע התימאטי אינו אמין לעיתים והמחירים אינם ריאליים (הקטלוג משמש גם כמחירון מכירה של לוליני).
3. "Space Stamps" - בהוצאת A.T.A. (10 דולר) היא הרשימה השלמה והמדויקת של סדרות הכוללים שהופיעו עד 1983. הקטלוג מציין שנה, מספר סקוט (אם אין אז מספר Michel) ושם הסידרה.
4. במשך השנים הופיעו כמה עשרות קטלוגים נוספים, כשהטובים ביותר בגרמנית (הקטלוג המעולה "Sieger" הופיע לאחרונה בשנת 1978 אך המערכת עוד קיימת ויש סיכוי טוב שתופיע מהדורה חדשה). קיימים גם קטלוגים מיוחדים גם לאסטרונומיה (כנושא בילעדי).
5. חותמות זיכרון - קיימים קטלוגים מעולים לחותמות ברה"מ (של Winick מארה"ב או של Pfau בגרמניה). בהוצאת Pfau יש גם קטלוגים מעודכנים על כל סוגי הכללים בנושא חלל מברה"מ. עוד קיימים קטלוגים לחותמות חלל ארה"ב ושל כל העולם עד בערך 1968 (Lollini מיוחד לחותמות), ודפי חותמות לבלגיה, צרפת וכו'. קטלוג מעודכן לכל חותמות גרמניה תואר בתימאטיאון מספר 2. קטלוג חותמות אסטרונומיה מעולה, אם כי כבר לא מעודכן, מצוי עדיין למכירה ב-A.T.A.
6. דואר טילים - הקטלוג הקלאסי הוא Ellington-Zwisler מארה"ב (כרך א משנת 1967 וכרך ב' משנת 1973).
7. מעטפות שיגור - קטלוג בגרמנית - של Gode משנת 1988 או קטלוג מיוחד C.O.S.M.O.S. - Lollini (מהדורה אחרונה 1985). לבסיסי השיגור של תוכניות חלל אירופאיות קיים קטלוג צרפתי מעולה נוסף (1983) "Cosmospace".

אגודות מתמחות

1. האגודה הגדולה בעולם היא "Space Unit" מארה"כ שבה כ- 1500 חברים. "The Astrophile" מופיע 6 פעמים בשנה (סה"כ 180-200 עמוד) באיכות גרפית מעולה. 4 או יותר מכירות פומביות בדואר לשנה, רשימות קבועות על בולי חלל חדשים מהעולם, אך מתרכז יותר במעטפות ארה"ב ומידע כללי - לא פילטלי דוקא - על תוכניות החלל האמריקאיות (ומעט גם על אחרות). מבצעים שונים. דמי חבר שנתיים 12 דולר + דולר אחד בפעם הראשונה. המעוניין לקבל את הביטאון בדואר אויר - 12 דולר נוספים. כסה"כ - מאוד מומלץ. הכתובת:

Bernice Schoil, P.O.Box 2579, Marathon Shores, FL 33052, U.S.A

2. "Weltraum-Philatelie" מגרמניה, בה כ- 300 חברים. בטאונה מתפרסם 6 פעמים או יותר בשנה, 300 עמודים כסה"כ. תוכן הביטאון בולאי בלבד ורציני ביותר. מוקדש לאסטרופילטליה ומטפח במיוחד את התצוגה במחלקה זאת. מכסה באופן מאוזן את חומר החלל של כל העולם. האיכות הגרפית סבירה. דמי החבר - 35 מרקים גרמניים לשנה. מומלץ מאוד לדוברי גרמנית. הכתובת:

Helmut Schlauch, Postfach 1345, 80013 Haar, GERMANY

3. אגודות נוספות המפרסמות באופן קבוע בטאונים קיימות גם באוסטריה, הולנד, שווייץ, ארה"ב, גרמניה, רומניה, אנגליה ועוד. כל אלה מקבלים גם חברים מכל העולם.

מקורות אספקת חומר בולאי בנושא החלל והאסטרונומיה:

1. חלק מחבורות הבולים בארץ וכמובן הרבה מאוד פירמות בחו"ל מציעות שירות מינויים לבולים. בארה"ב, בגרמניה ובצרפת במיוחד יש מספר סוחרי בולים המיתמחים בנושא החלל ומציעים גם חותמות, מעטפות שיגור, שגיאות וכו'. חומר בולאי רגיל מהשנים 1957-1975 ניתן בד"כ להשיג הרבה יותר בזול בארץ מאשר בחו"ל. גם חומר חדש מארצות מזרח אירופה זול יותר בארץ.

הערות:

עד כה הופיעו בעולם סדר גודל של 15 אלף בולים עם מספרי Michel שונים. גם ללא ההוצאות הספקולטיביות של נסיכויות המפרץ הפרסי, בולי זהב ושאר ההוצאות הלא מכובדות והלא רצויות - נותרים כ- 8000 פריטים "מכובדים". לכן לא מומלץ, במיוחד לאספן חדש בתחום, לאסוף את כל הנושא אלא להתמקד, לפי טעמו, באחד התחומים בלבד (טיסות מאוישות, שיתוף פעולה רוסי-אמריקאי בחלל, חקר כדור הארץ מהחלל, רפואת חלל, חקר כוכבי הלכת, לויני תקשורת, לויני ריגול ועוד תחומים רבים ומגוונים). לכל אחד מהתחומים המצומצמים האלו קיים חומר בולאי בשפע, אפילו לצורך הכנת תצוגות העשויות להגיע לרמה גבוהה.

לסיכום:

כתובות ליצירת קשר עם כל הגופים המוזכרים בכתבה או כל מידע נוסף יינתן בשמחה לכל הפונה בכתב. תשובות שלדעת מערכת "תימאטאון" עשויות לעניין חלק ניכר מהקוראים תפורסמנה על דפי הביטאון, היתר יענו ישירות.

נח"ל

כארה"ב התגלתה שגיאת דפוס של הכול שהוצא ב-1989 לציון 20 שנה לנחיתה על הירח. בינתיים ידועים רק שני גליונות (סה"כ 40 כוללים) שבהם חסר לגמרי הצבע שחור-כסף. עותק ראשון הופיע במכירת שיף (ניו-יורק) ונמכר ב-3400 דולר. עותק שני מופיע במכירת נובמבר של שיף.

בארץ

מכירת אוקטובר של "כולי לב" כללה מדור תימאטי נרחב במיוחד של יותר מ-400 לוחים. ביקוש גדול היה לחיות, יוראיקה, שח, רוטרי ורפואה. כאשר הספורט היה הפעם פחות מבוקש. "קרב ימי" גדול נערך על רכישת 23 לוחים של אוסף אוניות שלם והכל נמכר במחירים שעברו בהרבה את המחיר ההתחלתי. אלוף ברה"מ בטנים - צ'סנקוב - שהיה בדיוק בארץ, רכש גם הוא שלשה לוחים - דווקא בנושא שחמט.

מכירת אוקטובר של ד"ר וואלך הצטיינה בחומר ישראלי וארץ הקודש נדיר, כינייה גם שגיאות דפוס והגהות דפוס של כוללים ישראליים בעלי עניין תימאטי רב כגון כול האוניה "שלום" חסר צבע כחול כהה או הגהת צבע של כול רמב"ם וכדומה. במדור התימאטי נמכר אוסף חלל ב-395 דולר (מול מחיר התחלתי של 150 דולר). אוסף אולימפיאדות שפורק לכ-30 לוחים, אומנם לא נמכר כולו, אך הלוחים של החומר המודרני נמכרו תוך תחרות גדולה.

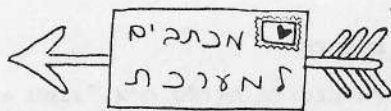
לתשומת לב אספני היוראיקה

58th Senior Sports Carnival of the Queensland Maccabi, Southport QLD,
24 December 1990

החותמת המיוחדת יוצאת לציון ארוע ספורט של מכבי קווינסלנד, ותשמש להחתמה ביום ההופעה בלבד. הכתובת לקבלת החותמת:

Postal Manager, Southport QLD 4215, Australia

(לגבי נוהל התשלום - ראה מאמרו של נחום שרשבסקי בתימאטאון מספר 2)

- צבי בודנובסקי מבקש מידע על עתונות חו"ל בנושא נפט. קיים פרסום בשם "The Ptrophilatelyst" של אגודה מתמחית מסונפת ל A.T.A. הכתובת: Tom Mc Elroy, 13815 Kimberly Ln, Houston TX 77079, U.S.A. (דמי מנוי שנתיים - \$10). באשר לשאלתך בדבר יצירת קשר בלתי אמצעי עם גופים המנפקים בולים, הרי נעסוק בנושאים כגון זה במפגש שיתקיים ב 27 נוב' 90 והנך מוזמן להשתתף.

- פרדריק גרוס מציין כי שנת 1991 תהיה שנת מוצארט ומציע שתצא חותמת מיוחדת לציון המאורע. מבקש שגם ביטאונינו יעסוק בכך. אגב, כאיל"ת יש לא מעט אספני מוזיקה, היש מי שמוכן להכין מאמר או רשימת פריטים מעניינים הקיימים בנושא?

- תיאודור טאובר מבקש המלצות וכללים להשתתפות במכירות פומביות. ובכן גם לך אוכל להמליץ להגיע למפגש החברים הקרוב ב 27 נוב' 90. כאשר לבקשתך כי נפרסם בהדרגה ב-"תימאטאון" מילון מונחים כולאיים אנגלי-ערפתי-גרמני-עברי, ההצעה מצויינת וננסה להתחיל בכך כבר בגליון הקרוב. הבעיה היא דווקא עם המינוחים בעברית, וננסה להשיג לצורך כך פרסום שהוציאה האקדמיה ללשון עברית ואשר דווח עליו באחד מגיליונות הירחון של ההתאחדות. תיאודור גם מתלונן על איכותו הגרפית של תימאטאון מספר 2. אנו מקבלים את ההערה ומבקשים מהחברים להתיחס במעט סלחנות לחבלי הלילה של ביטאונינו הצעיר. המערכת תקבל בברכה הצעות, הארות, והערות שיתרמו לשיפור תוכנו ומראהו של "תימאטאון".

- יצחק לב מתלונן על איכות ההחתמות של דאר ישראל. לתלונה זאת שותפים כל אספני ישראל, והתלונה מועלית כל שנה במפגשים עם נציגי הדאר והרשות הבולאית. ההזדמנות הקרובה - ב "יום הבול".

- רוני קניגסברג כותב שקשה למצוא ספרים לנושא שלו (אוניות). היה חבר ב-A.T.A. במשך שנתיים והפסיק מחוסר תועלת מעשית. מפקפק ביכולת של איל"ת לעזור לו. ובכן אנו מרימים את הכפפה ומציעים לך לפנות לשירותי הספרייה שאנו מציעים לחברים. רק לשם דוגמה, תוכל לקבל רשימה של 10 קטלוגים לפחות שפורסמו אחרי 1980.

- שי קריץ מציע להגדיל את תדירות הביטאון ל-6 פעמים בשנה ולפרסם מדריך למציג התימאטי. לדעתו הגדלת דמי החבר ב 6-7 שקלים לא תרתיע חברים פוטנציאליים. לצערינו קצב זרימת המאמרים למערכת אינו מאפשר עדיין לשקול הצעה זאת, ובכל זאת נעשה מאמץ להרחיב את המסגרת (בטאון מספר 1 כלל 8 עמודים, השני 16, הנוכחי 20) ועוד היד נטויה. כאשר לדמי החבר, נשמח לשמוע את דעתם של חברים נוספים בנושא.

- התקבלו בתודה מאמרים מיצחק און, מכאל זילברמן ואיזק מילמן (תודה גם ליעקב סימחיס שתרגם מרוסית את מאמרו של איזק מילמן).

מעוניין בגלויות ישנות מהתקופה שלפני שנת 1920 וגם לאחריה במיוחד בנושאים: יודאיקה, פלסטינה, מקומות קדושים בארץ הקדושה, ארצות-ערב, "ברכות מ-...", חיילים, אניות מלחמה, וינה, גרמניה, מטוסים, צפלינים, ירידים, תערוכות, יובלות, משפחות מלוכה, אישים פוליטיים. מעוניין רק בגלויות במצב טוב ללא כל פסול. משומשות או חדשות. נא לתאר במדויק את הפריטים והתמורה הנידרשת. כתובתי: מיכאל זילברמן, ת.ד. 2334, עכו 24122

חברי האגודה הישראלית לכולאות תימאטית

לפי טפסי ההצטרפות שהתקבלו עד יום 3.11.90. (עד מספר חבר 100). כחובות ונושאי איסוף רשומים רק לחברים שחתמו על היתר הפרסום בטופס. חברים המעוניינים להוסיף או לשנות פרטים מתבקשים לפנות לעורך.

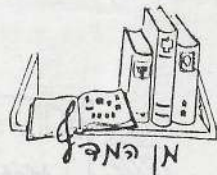
חברים חדשים

האנשים ששמותיהם רשומים להלן ביקשו להצטרף לאגודה הישראלית לכולאות תימאטית. כל המתנגד להצטרפותו של אדם מסוים כחבר באגודה, מתבקש להודיע על כך בכתב לועד האגודה.

אייל אלי, ת.ד. 1055, אילת 88108. מחשבים, נמלי ים, אנרגיה.
בר אדון ראובן, רחובות.
בר-ארז איתן, בן יהודה 25, פתח תקוה 49373. דאר צבאי, טנקים, לנין, גרמניה.
גבור ז'אק, יליו 6, ת"א 62964. יודאיקה (כולל קדם בולאי), דאר מחנות ריכוז.
גלילי דן, עמישב 71, גבעתיים 53530. יודאיקה, תנ"ך, אספרנטו (ד"ר זמנהוף).
גנני דב, ת.ד. 29549, ת"א 61294. תלבושות, מדי צבא, כלי שיט, חיות ים, אמנות המזרח הרחוק.
גרגלי אנדרו ד"ר, התישבי 79, חיפה 34522. רפואה.
גרוס פדריק, קדושי קהיר 28, חולון 58362. מוסיקה, אלברט אינשטיין.
הירש פאול, חולון.
הרפז עמי, שער העמקים 30097. סיפורי עם ואגדות, מיתולוגיה, סיפורי התנ"ך.
וורגן שלמה, דובנוב 13, ראשל"צ 75216. אולימפיאדות וספורט.
וייס טיבריו, תל אביב.
טאובר תיאודור, פתח תקוה.
ירקוני אלי, אזור.
כהן ראול, אשקלון.
כהן שמואל, עובדיה 25, חיפה 34563. תולדות הביולוגיה, פטריות (מיקופילטליה).
כהן-מינץ דפנה, קהילת פדובה 13, ת"א 69404. ספרות, מוסיקה.
כרמי אריה, ת.ד. 202, חולון 58101. בעלי חיים, אירופה, יודאיקה, אולימפיאדות, צמחים, צופיות.
כרמי אשר, ת.ד. 5105, אשדוד 77150. אולימפיאדה 1988, כולי מס עם טעויות.
כרמל אלי, עמיקם 4, רמת גן 52383. עולם החי ובמיוחד כלבים.
כרמלי יחזקאל, אילת.
לובינקר יורם, סירקין 26, ת"א 63562. שחמט.
לרמן ראול, הגליל 45/32, כפר סבא. מדע, פרסי נובל, אינשטיין, אסטרונומיה.
מרטון אריון, עומר.
נבוט משה, ת.ד. 182, פרדס חנה 37000. אוניות.
עורי דוד, קיבוץ בית אלפא 19140. מוזיקה.
פואה אליהו, ת.ד. 1126, רחובות 76111. אוניברסיטאות, מכונות ביול פרנקוטייפ.
פולק צבי, ת.ד. 708, נצרת עילית 17106. אמנות, ספורט.
פרמונט משה, ת.ד. 6729, רמת השרון 47166. או"ם-מעטפות שירות, דארצבאי, כנסים, אירופה CEPT, דאר צבאי ישראלי, דאר שירות מכל העולם.
צחר נפתלי, המוזיאון לדאר השואה, קיבוץ תל יצחק 45805.
צילקר דב, אשדוד.
קידה פיטר, עומר.
קראוס דוד, גלוסקין 32, רחובות 76471. יודאיקה.
רוטמן אהרון, חיפה.
רוטמן לדיסלאו, מצדה 29, רמת גן 52242. טכסטיל.
רוכמן בוריס, חפץ חיים 10/17, ראשל"צ 75292. ציורים.
שטיינר יוסף, רמת גן.
תדמור אלי, רעננה.

תיקונים ועדכונים

און יצחק, הגר"א 5, רחובות. אששטיין, סכסוך ישראל-ערב, גיברלטר.
דוברת אביגדור, ת.ד. 1227, קריית טיבעון 36111. ספורט וארצות ערב עד 1959, פולין עד 1947, מושבות גרמניה, ממל, כוסניה - הרצגוביינה.

1) Dr. Bruce Cruickshank, Birds of the World in Philately
Supplement 2 . A.T.A. Handbook No. 106-2 (1990)

128 עמודים, מונה כ- 1000 כולי ציפורים שהופיעו ב- 1985-1988. כולל כ- 300 מיני ציפורים חדשים. במתכונת דומה לספר הבסיסי (A.T.A. No.106) שכלל כולים עד 1981 ולתוספת מס. 1, כולי 1982-1984. רשימה ע"פ סידור טקסונומי מדויק - זהו ע"פ הציור ולא דיוקא ע"פ הכתוב על הבול (יש טעויות). מספרי סקוט (או S.G.), ערך נקוב. בחלק השני רשימה ע"פ ארצות. פירוט נוסף של הדפסי רכב, קונטרסים ועוד. להשיג מ: A.T.A. P.O.Box 630, Johnstown, PA 15907 U.S.A. מחיר - \$9. ניתן להשיג גם את HB 106 - \$12 ואת HB 106-1 - \$5.

2) H.R.Grimsey: Check List of Postage Stamps on Music - 1990

מהדורה מתוקנת ומעודכנת של ספר שהופיע לראשונה ב- 1974. הספר מונה את כל הבולים וגליונות הזכרון המתיחסות למוזיקה, כולל רקדנים, זמרים, נגנים. מספרי גיבונס וסקוט. כולים עם קרן הדאר ותוויות לא כולאיות מופיעים בנפרד. סה"כ 230 עמוד, גודל A5. מחיר 10 סטרלינג (כולל דואר ים - אך לזמן מוגבל בלבד) בדואר אויר - תוספת 5 סטרלינג ניתן לרכוש רק את הדפים - 8 + 2 סטרלינג כנ"ל מ:

A.H.R.Grimsey, Es2, The British Philatelic Centre,
107, Charterhouse Street LONDON EC1M 6PT ENGLAND

3) David Thompson: Monsters in the Mail, 40pp, 1990

Ainsworth Press, 3803 Halfturn Road No. 234, Colorado :מ
Springs, CO 80917 - \$10

נושא הדינוזאורים מאוד באופנה לאחרונה. הסיפרון מונה 77 ארצות שהנפיקו כולים על לא פחות מ 170 חיות פרהיסטוריות. הבול הראשון הופיע ב- 1951 בהודו. מובאות גם כ- 20 חותמות זיכרון מארה"ב וגם תוויות שונות.

4) "Dentistry on Stamps"

הוזכר כבר בתימאטאון מס. 2. ניתן להשיג מ:

K and L Publishing Company, 2400 Lakeview Avenue No.408, Chicago
IL 60614, U.S.A. 158pp \$21+2

כולל תיאורים קצרים על נושאים קרובים לרפואת שיניים, ביוגרפיות קצרות של אישים קשורים (ביניהם הרמב"ם, דה-וינצי, גיטה, אריסטו, אבן סינא ועוד. כמובן לא חסרים רופאי שיניים שהתפרסמו רק בשל העיסוק בכך). תיאור אירגוני רופאי השיניים, תרופות מיוחדות לענף ומכשירים מיוחדים, בריאות השיניים והפה. רשימת הבולים מופיעה עם תיאור קצר ומספרי סקוט.

5) Lollini: "Conquete de L'espace" - ed.18 - 1990

יופיע ב 15 נוב' 90. מחיר 200 FrF או \$34 + דאר \$3. 600 עמודים. מ:
Lollini, Villa Cimmarosa, Av. Michel de Cimiez, NICE 06000 FRANCE

6) Michl: "Mittel und Nord-Amerika 1991"

טלוג מיכל, כרך מרכז וצפון אמריקה, יופיע בדצמ' השנה. מחיר משוער DM76